

AUTOR:	Mgr. Veronika Bajgarová	ZNÁČKA:	VY_32_INOVACE_08_CJL_09
OBOR STUDIA:	Gastronomie, Cestovní ruch	ROČNÍK:	1., 3., 4.
PŘEDMĚT:	Ceský jazyk a literatura	VYTVORENO:	březen 2013
TEMATICKÝ OKRUH:	Literatura od starověku po romantismus		
NÁZEV:	Představitelé francouzské a španělské renesance		
ANOTACE, METODICKÝ POKYN:	<p>Výukový materiál je vytvořen zejména pro žáky 1. ročníku dálkového nástavbového studia oboru Management v gastronomii. Žákům 3. a 4. ročníku oboru Cestovní ruch slouží k zopakování učiva a ověření úrovně osvojení poznatků daného tématu, a to formou samostatné práce. Soubor obsahuje výkladový materiál k tématu Představitelé francouzské a španělské renesance, který je zpřístupněn žákům formou e-learningu. Žák se pod svým uživatelským jménem a heslem (jež mu je přiděleno) přihlásí do výukového prostředí http://moodle.ssss.cz. Pod názvem konkrétního vyučujícího a příslušného předmětu vyhledá nabídku kurzů, které mu jsou zpřístupněny.</p> <p>Zadaný kurz obsahuje materiál, jež má žák prostudovat. Učivo je doplněno obrázky, citacemi úryvků z literárních děl, v závěru jsou úkoly, které žák samostatně vypracuje. Kurz obsahuje opakovací test, který prověří získané vědomosti a znalosti. Jeho spuštění řídí konkrétní vyučující. Ten nastaví pravidla, za kterých je možné test absolvovat (prostředí, čas, četnost opakování, hodnocení).</p>		
ODKAZY A CITACE:	<p>POLASKOVA, Taťána, Dagmar MILOTOVA a Zuzana DVORAKOVA. Literatura: přehled středoškolského učiva. Třebíč: Petra Velanová, 2005. ISBN 80-902571-4-3.</p>		

Představitelé francouzské renesance

Francois Villon (1429/1431 – 1463?)

- ◆ Dosáhl univerzitního vzdělání, ale rozhodl se pro bohémský způsob života, byl básníkem spodiny, je označován jako 1. prokletý básník.
- ◆ Žil bouřlivým životem, v bídě, po smrti otce se ho ujal bohatý kněz Guillaume de Villon, po němž má i své příjmení.
- ◆ Toulal se po Francii, musel uprchnout z Paříže (živil se krádežemi, rváč, tulák, smrtelně zranil člověka). Přesto se do Paříže vrátil, ale byl odsouzen k smrti (krádež a předešlý špatný život), trest byl však změněn na desetileté vyhnanství, umírá někdy po svém odchodu z Paříže 1463.
- ◆ Autor básní **Malý testament (Odkaz)** a **Velký testament (Závěť)**.
  - ◆ Sbírky obsahují básně a balady zachycující jeho zážitky, úvahy o smrti a umírání.
  - ◆ Básně jsou psány formou tzv. villonské balady = báseň o 4 slokách, poslední sloka je kratší a je nazvána posláním. Verš, jímž je toto poslání uzavřeno, je refrénem každé předcházející sloky.
- ◆ Jeho dílo mělo vliv na J. Vrchlického, V. Nezvala; J. Voskovec a J. Werich jsou autory hry o jeho životě *Balada z hadrů*.

Francois Rabelais (1494-1553)

- ◆ Satirik a humorista, původně mnich, pak lékař a profesor anatomie.
- ◆ Prosazuje ideál renesančního života, vysmívá se jeptiškám a mnichům a způsobu života v klášteře.
- ◆ Je autorem satirického románu **Gargantua a Pantagruel**.
  - ◆ Pětidílný román, ve kterém prostřednictvím královské rodiny obrů satiricky zobrazuje současný život a středověké myšlení.

Představitelé španělské renesance

Miguel de Cervantes y Saavedra (1547 – 1616)

- ◆ Zchudlý šlechtic, účastnil se námořních bitev proti Turkům, kde přišel o levou paži, poté vězněn piráty v Alžíru, odkud byl nakonec po 5 letech vykoupen.
- ◆ Jeho hlavním dílem je dvoudílný rytířský román ***Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha***.
  - ◆ Hlavním hrdinou je chudý šlechtic, snílek, blouznivec, popletený četbou rytířských románů. Rozhodl se vyrazit do světa a obnovit zašlou slávu rytířství - chtěl napravovat křivdy spáchané na chudých a bezmocných. Měl vyhublého koně Rosinantu a za dámu svého srdce si zvolil děvečku Dulcineu.
  - ◆ Na cestách ho doprovází jeho sluha - zbrojnoš Sancho Panza, člověk přízemní, pohodlný, typ praktického člověka bez fantazie.
  - ◆ Don Quijote je člověk šlechetný a čestný, vše obětuje svým ideálům, ostatní lidé jej však vnímají jako blázna, pomatence. Je typem tragikomického hrdiny, který žije ve světě s převrácenými hodnotami.

Lope de Vega (1562 – 1635)

- ◆ Slavný dramatik, celým jménem Lope Félix de Vega Carpio údajně vytvořil kolem 2000 her (zachovalo se jich necelých 500), byl současníkem Shakespeara.
- ◆ Autor hry „***Fuente Ovejuna***“ inspirované skutečnou událostí z roku 1476, kdy došlo ke vzpouře městečka Fuente Ovejuna u Cordoby proti zdejšímu vysokému církevnímu hodnostáři.
  - ◆ Ten neuznával práva vesnice, bezohledně zacházel s vesničany, znásilňoval dívky. Jediná, která mu unikala, byla starostova dcera. V den její svatby ji unesl a znásilnil. Jejího ženicha umučil. Tento čin byl poslední kapkou pro vesničany, kteří se vzbouřili.
  - ◆ Celá vesnice se spojila a tyrana zabila. Král chtěl případ prošetřit, poslal soudce, který i přes mučení ničeho nedosáhl. Shromážděným obyvatelům dal poslední šanci - na otázku, kdo zabil hodnostáře, však

všichni svorně odpovídají smluvené „Fuente Ovejuna“ (což byl název vesnice).

Úkoly

---

1. Přečtěte si ukázkou z čítanky (Sochrová, Marie: Čítanka I. k literatuře v kostce. Fragment, Praha 2008) na str. 87, z díla **Fuente Ovejuna**, autor **Lope de Vega**. Vypracujte následující úkoly.

- a) Na čem se domluvili vesničané před soudním vyšetřováním?
- b) Proč panovník vesničanům promíjí trest?
- c) Má dílo hlavního hrdinu?

Test 09 – Představitelé francouzské a španělské renesance (8 otázek)

Úloha 1

Dosud
nezodpovězeno

Počet bodů z 1,00

Úloha s
vlajčkou

 [Upravit úlohu](#)

Jako první prokletý básník je označován básník:

Vyberte jednu z nabízených možností:

- ☐ a. Francois Villon
- ☐ b. Miguel de Cervantes
- ☐ c. Francesco Petrarca
- ☐ d. Francois Rabelais

Úloha 2

Dosud
nezodpovězeno

Počet bodů z 1,00

Úloha s
vlajčkou

 [Upravit úlohu](#)

Francois Villon napsal dvě básnické sbírky - Malý testament, Střední testament.

Vyberte jednu z nabízených možností:

- ☐ Pravda
- ☐ Nepravda

Úloha 3

Dosud
nezodpovězeno

Počet bodů z 1,00

Úloha s
vlajčkou

 [Upravit úlohu](#)

Kdo je autorem satirického románu Gargantua a Pantagruel?

Vyberte jednu z nabízených možností:

- ☐ a. Lope de Vega
- ☐ b. Miguel de Cervantes
- ☐ c. Francois Villon
- ☐ d. Francois Rabelais

Úloha 4

Dosud
nezodpovězeno

Počet bodů z 1,00

Úloha s
vlajčkou

 [Upravit úlohu](#)

Jak se nazývá slavný satirický román, jehož autorem je Miguel de Cervantes?

Odpověď:

Úloha 5

Dosud
nezodpovězeno

Počet bodů z 1,00

Úloha s
vlajčkou

 [Upravit úlohu](#)

Jak se nazývá slavný španělský dramatik, autor asi 2000 dramat?

Odpověď:

Úloha 6

Dosud
nezodpovězeno

Počet bodů z 1,00

Úloha s
vlajččkou

 [Upravit úlohu](#)

Lope de Vega je autorem tragédie Fuente Ovejuna.

Vyberte jednu z nabízených možností:

☐ Pravda

☐ Nepravda

Úloha 7

Dosud
nezodpovězeno

Počet bodů z 1,00

Úloha s
vlajččkou

 [Upravit úlohu](#)

Kdo je vrahem ve hře Fuente Ovejuna od Lope de Vegy?

Vyberte jednu z nabízených možností:

☐ a. otec nevěsty

☐ b. ženich nevěsty

☐ c. Zoro

☐ d. obyvatelé vesnice

Úloha 8

Dosud
nezodpovězeno

Počet bodů z 1,00

Úloha s
vlajččkou

 [Upravit úlohu](#)

Jak se jmenoval sluha dona Quijota?

Odpověď: